

Vana Testamendi usk

Ent Kristus on meid Seaduse needusest lahti ostnud, kui ta sai needuse meie eest – sest on kirjutatud: „Neetud on igaüks, kes puu küljes ripub.“ [Gl 3:13](#)

*Hingamispäev, 22. juuli
Bernard Mutuku (Nunguni, Kenya)*

Sissejuhatus. **Lunastatud parema jaoks**

[1Pt 1:18, 19](#)

Chris Napier' lugu puudutas mind just lunastuse teemaga seoses. Chrise oli väga raske lapsepõlv. Kolmeaastaselt kaotas ta isa ning viimaks sai temast tänavalaps. Peagi muutus ta vägivaldseks narkosõltlaseks. Juba 14-aastaselt oli Chris varastamise ja narkootikumide maailmas sügavalt sees. Sama mõtteviisiga sõpradega koos varastasid nad rahakotte, et saada raha kokaiini ostmiseks. Kuid ühel päeval, kui Jumal olukorra nii juhtis, läks narkodii untsu ja Chris jäi politseile vahele. Ta mõisteti eluks ajaks vangistusse, süüdistatuna esimese astme mõrvas ja kokaiini omamises.

Me ei ole lunastuse eest midagi maksnud. Hoopis Kristus maksis selle kõik Jumala armastusest kinni.

Vanglas sai Chris kirja oma vennalt. Selles teatati, et tema parimat sõpra oli tulistatud ja pussitatud ning tema surnukeha oli põlema pandud. Sellest sai Chrise elu pöördepunkt. Chris oli eeskujulik vang. Ta kandis karistust 15 aastat, enne kui osariik talle armu andis.

Selle pöördepunkti kohta kirjutab ta raamatu „Poverty and Prison: Frustrations of My Past“ („Vaesus ja vangla: minu mineviku nurjumised“). Nüüd kasutab ta aega selleks, et rääkida oma kogukonna ja kaugemate riskinoortega. Chris usub, et tema ebaõnnestumiste taga oli kehv keskkond, tänavaelu, narkosõltuvus ja vanglaelu. Kuid samas usub ta, et on olemas väljapääs – lunastus neile, kes on selliste asjadega seotud.

„Kuigi me müüsimme uimasteid, igatsesime alati väljapääsu,“ ütles Napier. „Me mõistsime, et oleme selles mängus lõksus ja et on olemas parem elu.“^{*}

Kui inimkond langes pattu, oli karistus määratud kõigile põlvkondadele. Saatan nõudis inimesi endale. Me olime surma ära teeninud. Kuid Jumal andis meile teise võimaluse elada. Ta saatis oma ainsa Poja, Jeesuse Kristuse, et Ta lunastaks meid parema jaoks. Kristus pidi taluma eksinud inimkonna lunastamiseks solvamist, valu ja surma. Me ei ole lunastuse eest midagi maksnud. Hoopis Kristus maksis selle kõik Jumala armastusest kinni.

Kristuse kalli vere abil oleme Jumalaga lepitatud. Lepituse teema kulgeb läbi kogu Piibli, Vanast Testamendist kuni evangeeliumi aegadeni. Sel nädalal õpime Kristusesse uskumise kaudu lunastamisest, mis on olemas olnud patriarhide ja prohvetite aegadest peale.

*Pühapäev, 23. juuli
Augenia Nzube (Nairobi, Kenya)*

Logos. **Lunastuse kontrollnimekiri**

[1Ms 15:6](#); [Ap 5:30](#); [Rm 4:4–6](#); [13:8–10](#); [1Kr 1:23](#); [Gl 3:1–10](#)

Narruse paljastamine ([1Kr 1:23](#); [Gl 3:1–5](#))

Hoolimata ranges juudi kultuuris kasvamisest tegi Paulus pärast Kristuse vastuvõtmist läbi täieliku muutuse. Temast sai Jumala käskjal, kes kuulutas evangeeliumi ristilöödud Kristusest. Ta jättis kõrvale kõik oma möödunud elu õpetused, filosoofia ja kõnekunsti, et võtta omaks uus elu Kristuses.

* Devan Coffaro, „A Story of Redemption: Former Criminal Inspires Community“, <http://www.fox10tv.com/story/31331213/a-story-of-redemption-former-criminal-inspires-community>.

[1Kr 1:23](#) rõhutab Paulus mõtet, et Kristuse evangeelium on narrus ja komistuskivi neile, kes hoiavad kinni ilmalikust tarkusest. Lunastatutele aga on evangeelium õnnis lootus, rõõmuallikas kõigile, kes usuvad.

Aabraham sai lunastuse usu kaudu Temasse, kes pidi tulema. Meie saame lunastuse usu kaudu Temasse, kes on tulnud – Kristusesse.

„Meelelised, ahned, uhked ja ambitsioonikad inimesed näevad, et evangeelium on nende lemmikpüüdlustele vastupidine. Kuid need, kes võtavad evangeeliumi vastu ja saavad Jumala Vaimu valgustuse, näevad ristilöödud Kristuse õpetuses rohkem Jumala tarkust ja väge kui kõigis Jumala teistes tegudes.“¹

Lunastus muudab meie mõtteviisi. Ilmaliku vaateviisi juurde jäämine tähendab, et oleme ikka veel maailmast, kuigi tahaksime olla kristlased. Mingil hetkel hakkame Pühakirja valesti rakendama, kasutame seda oma isekate huvide õigustamiseks ja väldime seda, mida Jumala Sõna tegelikult ilmutab. Kui see juhtus Galaatia koguduse liikmetega, võib see ka meiega juhtuda.

Lunastuse tähendus ([Gl 3:1–5](#))

Paulus noomib galaatlasi ja nimetab neid mõistmatuteks. See tähendab, et nende teadmiste ja arusaamise süsteemis on midagi puudub, eeskätt just selles suhtes, mis puudutab Kristuse tööd usklikes. Galaatlased olid oma käitumises vastuoluliseks muutunud.

Peamine, mida Paulus siin rõhutab, on, et „me ootame usust õiguse lootust Vaimu kaudu“ ([Gl 5:5](#)). [Gl 3:1–5](#) teema on suunata iga kristlane õigele poole, et omandada õigus. Selles lõigus püüab Paulus aidata galaatlastel mõista oma tegude mõistmatust. Nad olid vastuolus Kristuse tööga risti. Nad keeldusid oma elus Vaimu tööst. Nad unustasid, et kui meist saavad kristlased, võtame endale uue staatuse. „Kristlaseks saamine hõlmab alati Kristuse Vaimu tulekut. ... Kristlasena ei kuulu sa enam iseendale, Kristus on sind ostnud ja sa oled Tema Vaimu omanduses.“²

Meie kui kristlaste võlg ([Rm 13:8–10](#))

Piibel kinnitab, et igasuguse kristliku tegevuse aluseks on armastus ([Jh 13:34, 35](#)). Jumal armastab meid kõiki ja kui me tõesti soovime Teda esindada, peame ilmutama oma elus vennalikku armastust. Paulus kajastab sama põhimõtet, kui ta kirjutab roomlastele: „Armastus ei tee ligimesele kurja. Nii on armastus Seaduse täitmine.“ ([Rm 13:10](#))

Sellest lõigust saame olulise õppetunni. Esiteks õpetab see kristlastele, et meil on armastusevõlg kõigi suhtes. Paulus rõhutab, et üksikud peaksid üksteist armastama, kaasa arvatud need, kes ei ole nende usust.

[Lk 10:29–37](#) näitas Kristus, et armastuse niit kulgeb meie usu ringkonnast kaugemale. „See käib inimeste kohta, kes ei pruugi meile eriti meeldida ja nende kohta, kes on meie vastu eksinud. Nad ei pea tingimata meile *meeldima*, kuid me peame neid *armastama*. Me peame kohtlema neid nii nagu iseennast.“³

Näide „õigest“ ([1Ms 15:6](#))

Aabraham jääb kõigi kristlaste jaoks usuisaks. Alates kutsest lahkuda oma kodumaalt ([1Ms 12:1](#)) kuni lepinguni Jumalaga ([1Ms 15](#)) näitab patriarh välja tugevat usku Jumalasse. Mitte ideaalse elu elamise tõttu ega Jumala töotustele vastamise tõttu, vaid usu ilmutamise tõttu peeti Aabrahami õigeks.

Paulus kasutab seda salmi meenutamaks galaatlastele fakti, et päästmine usu läbi ei ole midagi uut. Juba Vanas Testamendis otsis Jumal usku, mitte tegusid.

„Kui Mooses ütleb, et Aabrami tunnustati õigluse pärast, ei tähenda see, et Aabrami usk vahetati mingil moel ümber õiguseks. Aabrami usk, nagu meie usk tänapäeval, ei olnud

¹ „Matthew Henry Commentary“, „1 Corinthians 1:23“, http://biblehub.com/1_corinthians/1-23.htm.

² John Piper, „Can You Begin by the Spirit and Be Completed by the Flesh?“ <http://www.desiringgod.org/messages/can-you-begin-by-the-spirit-and-be-completed-by-the-flesh>.

³ Steven J. Cole, „Lesson 90: The Debt You Always Owe (Romans 13:8–10)“, <https://bible.org/seriespage/lesson-90-debt-you-always-owe-romans-138-10>.

midagi sellist, mille ta vaimse või vaimuliku pingutusega esile kutsus. Usk iseenesest on and ([Ef 2:8, 9](#)).“⁴

Vanast Testamendist kuni Uue Testamendini on lunastuse moodus jäänud samaks. Jumal on muudetamatu ning Ta on alati päästnud inimesi üksnes armust usu läbi. Aabraham sai lunastuse usu kaudu Temasse, kes pidi tulema. Meie saame lunastuse usu kaudu Temasse, kes on tulnud – Kristusesse.

VASTA

1. Kui meie patud on erinevad, miks lunastas Kristus meid sinu arvates sama hinnaga, see tähendab oma verega?
2. Mis juhtub, kui üritame saada päästetud tegude kaudu?
3. Kuidas aitab usk meil lunastust saada?

*Esmaspäev, 24. juuli
Justus Kitavi (Matuu, Kenya)*

Tunnistus. **Lunastus ja usk**

[1Kr 6:20](#); [Gl 3:6](#)

Plaan, mis võis ainsama tagada inimese päästmise, tähendas kogu taevale lõpmatut ohvrit. Inglid ei suutnud rõõmustada, kui Kristus selgitas neile lunastusplaani, sest nad mõistsid, et inimese päästmine tähendab nende armastatud Juhile meeletuid kannatusi. Valu ja üllatusega kuulasid nad Tema sõnu, mis kirjeldasid, kuidas Tal tuleb minna taeva puhtusest ja rahust – taeva rõõmust, aust ja surematusest – rikutud ja mandunud Maale ning kannatada muret, häbi ja surma. Ta peab koha sisse võtma patuse ja patu karistuse vahel; ometi võtavad vähesed Ta vastu Jumala Pojana. Ta peab jätma oma koha taeva Majesteedina ning alanduma inimeseks, et isiklikult kogeda muresid ja kiusatusi, mida kogeb inimene.“¹

„Nad ei kuule Jumala häält lausa taevast kõnelemas, kuid Ta kutsub neid oma Sõna õpetuste kaudu ja sündmuste kaudu, mida Tema juhtivus esile toob.“

Kõigi aegade kristlaste jaoks on lunastuse aluseks olnud kahetsus ja usk sellesesamasse Jeesusesse Kristusesse. Aabraham näitas seda usku oma katsumustes ja kiusatustes. Meid ei ole kutsud tooma sellist ohvrit nagu Jeesus, kuid meid on kutsutud üles ilmutama usku sellesse, mida Ta oma väe läbi tegi.

„Teda [Aabrahami] sidusid kodumaa, sugulaste ja koduga tugevad sidemed. Kuid ta ei kõhelnud kuuletumast kutsele. ... Jumal oli rääkinud ja Tema sulane kuuletus. Sulase jaoks oli õnnelikem paik maa peal see, kus tema Jumal teda näha soovis.

Paljud inimesed pannakse Aabrahami sarnaselt proovile. Nad ei kuule Jumala häält lausa taevast kõnelemas, kuid Ta kutsub neid oma Sõna õpetuste kaudu ja sündmuste kaudu, mida Tema juhtivus esile toob. Võib-olla tuleb neil loobuda paljutöötavast ametist, meelepärasest ja tulutoovast sõpruskonnast ning lahkuda sugulastest, et astuda teele, mis näib pakkuvat ainult enesesalgamist, raskusi ja ohvreid.“²

VASTA

1. Mida õpetab Aabrahami ustavus meile usu kohta?
2. Nimeta lunastuse kolm privileegi.

⁴ Bob Deffinbauch, „The Focal Point of Abram’s Faith (Genesis 15:1–21)“, „Genesis: From Paradise to Patriarchs“, <https://bible.org/seriespage/16-focal-point-abram-s-faith-genesis-151-21>.

¹ Ellen G. White, „Patriarhid ja prohvetid“, orig lk 64.

² Samas, orig lk 126, 127.

Teisipäev, 25. juuli
Grace Mwendu (Nairobi, Kenya)

Tõendusmaterjal. **Aabraham, meie usu sümbol**

Rm 4:3

Aabrahamil oli „harjumuslik kalduvus uskuda Jumalat ja Talle kuuletuda. ... Ta hakkas seda harjutama siis, kui Jumal teda esimest korda kutsus oma kodumaalt lahkuma.“¹ See Aabrahami omadus ilmutada usku toob kaasa õiguse, mis on tänapäeva kristlaste jaoks näitlik õppetund. See täiendab fakti, et „inimene mõistetakse õigeks usu läbi, Seaduse tegudest sõltumata“ (Rm 3:28).

Ükskõik kas oleme rikkad või vaesed, kraadiga või ilma, Jumal vaatab meid samamoodi.

Aga kas see tähendab, et unustame Seaduse? Paulus vastab sellele küsimusele: „Ei sugugi! Me vaid kinnitame Seadust.“ (salm 31) Usu ja Seaduse vahel on oluline seos ning Paulus soovis, et tema lugejad seda mõistaksid. Paljud kristlased, kaasa arvatud Galaatia koguduse, arvasid, et lunastust on võimalik saada mingite lahkusetegude abil või Seadust üksikasjalikult järgides. Sellise arvamuse pooldajad leiavad end sulase-isanda olukorrast ning arvavad, et head teod või Seaduse järgimine suudab neid päästa.

Kuid Seaduse toetamiseks on parem võimalus. „Seadus on määratud selleks, et juhtida inimesi evangeeliumi juurde ja evangeelium ei tühista Seadust, samamoodi nagu Messias ei tühista Temast ennustavaid prohvetikuulutusi. Ta hoopis täidab neid. Samamoodi täidab evangeeliumi Seadust ... ning teostab selle, millele Seadus suutis üksnes viidata.“²

Aabraham näitab kristlastele õigusesse suhtumist – neil ei ole tarvis sellega hoobelda, sest nad ei ole selle omandamiseks midagi teinud. Nad peavad selle hoopis lihtsalt vastu võtma, sest õigus on „puhas armu tegu Jumala poolt“³.

Seitsmenda päeva adventistidena ei tohi me lasta teistel asjadel moonutada usku Kristusesse. Vaatamata meie ilmalikule positsioonile, ükskõik kas oleme rikkad või vaesed, kraadiga või ilma, Jumal vaatab meid samamoodi. Meie õiguse määrab üksnes meie usk sellesse, mida Kristus saab meie elus teha.

VASTA

1. Kuidas juhib Seadus meid evangeeliumi juurde?
2. Mis on mõned asjad, mis mõjutavad meie usku Jumalasse?

Kolmapäev, 26. juuli
Charles Mwendwa (Nunguni, Kenya)

Praktiline juhend. Miks on meil lunastust vaja

Rm 3:23

Paulus meenutab lugejatele, et kõik vajavad Jumala armu ja lunastust. Patuste inimestena ei ole meil kohta Jumala riigis. Aga kui võtame Kristuse vastu ja usume Tema töötusi, saab meie suhe Jumalaga taas õigeks. Jumal ei meenuta enam meie patust minevikku senikaua, kui usume Kristusesse ja lubame Tal oma elu juhtida.

See tähendab, et patul ja surmal ei ole meie üle enam võimu.

Kristuse veri oli maksimaalne hind, mis on meie lunastuse eest tasutud. Kui võtame Kristuse vastu, siis meie elu muutub, kui Püha Vaim hakkab meie elu õiguse poole juhtima. Samamoodi nagu Jumal vabastas Iisraeli rahva Egiptusest ja andis neile uue maa, lunastas Kristus meid oma verega ja andis meile uue identiteedi. See tähendab, et patul ja surmal ei ole meie üle enam võimu. Meid on Kristuse kaudu Jumalaga lepitatud. Usu kaudu Kristusesse suudame mõista, mida on lunastus meie elus teostanud.

¹ „Benson Commentary“, „Romans 4:3“, <http://biblehub.com/commentaries/romans/4-3.htm>.

² Michael Morrison, „The Example of Abraham: A Study of Romans 4“, <https://www.gci.org/bible/rom4>.

³ „Ellicott's Commentary for English Readers“, „Romans 4:3“, <http://biblehub.com/commentaries/romans/4-3.htm>.

1. *Meie patud on andestatud (Ef 1:7)*. Oma surmaga uhtis Kristus meie patud minema ja muutis meid Jumala ees taas õigeks. See oli Jumala armu tegu oma lastele.

2. *Meil on ligipääs igavesele elule (Ilm 5:9, 10)*. Lunastus annab meile ligipääsu igavesele elule. Kui patustame, väärime igavest surma. Kuid Jumal on oma igaveses armastuses andnud meile teise võimaluse elada. Mitte sellepärast, et meie oleksime midagi head teinud, vaid meie usu kaudu Kristusesse.

3. *Me loome suhte Jumalaga (Rm 5:17)*. Patt moonutab meie suhet Jumalaga. Aga kui võtame Kristuse oma Päästjana vastu, ennistab Ta meid Jumala riigi kuninglikku perekonda.

4. *See võimaldab Püha Vaimul meis elada (1Kr 6:19, 20)*. Püha Vaime i saa meis elada, kui oleme ebapühad. Kui võtame vastu Kristuse endasse elama, lubame ka Vaimul oma elu suunata.

Kuigi oleme patustanud ja Jumala viha ära teeninud, oleme lunastuse kaudu uus loodu. Tänu lunastusele suudame tõusta ja seista selle maailma katsumustega silmitsi kindlalt, teades, et parim elu on meid veel ootamas.

VASTA

1. Missuguseid teisi lunastuse kasulikke punkte oskad nimetada?
2. Kui Kristus on meid juba oma surmaga lunastanud, miks peame siis palvetama või kirikus käima?

*Neljapäev, 27. juuli
Victoria Nduku (Nairobi, Kenya)*

Arvamus. *Varjatud evangeelium*

1Ms 12:1–3

Panen end sageli vaarao maal elavate iisraellaste olukorda. Nad puutusid kokku karmide olude ja paljude raskustega. Kuid Jumal töötas nad vabastada ja nad uuel maal lepitada (2Ms 6:6).

Mõned raskustest, mis on meil kui kristlastel tänapäeval, on samasugused. On olukordi, kus kristlased on oma usu pärast pidanud surema. Kui oleme rõhuja võimuses, igatseme vabastamist. Saatan on rõhuja, kes näeb tõsiselt vaeva, et meid pattu ja igavesse surma ahvatleda. Samamoodi nagu iisraellased olid vaarao võimuses, oleme meie patu võrgus. Kui meid ei vabastata, siis me sureme patus.

Sündmused Aabrahami elus näitavad, kuidas Jumal tegutseb nende elus, kes Temasse usuvad.

Kuid Piibel väljendab selgelt, et Jumal sirutas oma Poja Jeesuse kaudu armu patuste inimesteni. Kristuse surm ristil tõendas meie õigeksmõistmist ja lepitust Jumalaga (Rm 3:24). Tema surma kaudu saame väe patule vastuseismiseks. See on võimalik, kui meil on usk Kristusesse.

Aabraham ei saanud õigeksmõistmist oma jõust. Ent tal oli usk Jumala töotustesse. Näiteks kui Aabraham palus Jumalalt poega, teadis ta, et töotus ei olnud füüsiliselt võimalik, kuid ta uskus Jumalasse ning usaldas Tema suutlikkust ja ustavust. Ta ei toetanud oma arusaamisele.

Kui paljud kristlased seavad tänapäeval oma võimed usust ettepoole? Usu küsimus ei ole kristlaste jaoks uus. See oli olemas Vanas Testamendis, apostlite ajal ja nüüd meie ajal. Meie kui kristlaste roll on õppida sellistelt usukangelastelt nagu Aabraham.

Oma võimetes ei ole meil lootust. Meie tegemised, eluviis ega heateod ei suuda meid päästa. Ainus viis pääste saamiseks on usu kaudu Jumala töotustesse. Sündmused Aabrahami elus näitavad, kuidas Jumal tegutseb nende elus, kes Temasse usuvad. Aabraham sai õiguse usu kaudu Jumalasse. Samamoodi on Jumal andnud oma armu Kristuse kaudu ka meile. Meie osa on võtta see arm usu anni abil vastu.

VASTA

1. Kui Jumal päästab patused, kas see lubab mul olla patune?

2. Mis tõendab, et Jumala töötused täituvad?

Reede, 28. juuli

Karen Pires (Pendleton, Lõuna-Carolina, USA)

Uurimine. **Pühakirjal põhinev elu**

Rm 4:3

KOKKUVÕTE

Pühakiri peab juhtima iga meie elu aspekti. Me peame teadma, mis on Piiblis kirjas. Peame palvetama, kui asume iga päev Piiblit uurima, ning paluma Püha Vaimu abi õpitu ellurakendamisel. Jumala õnnistuse abil toob see kaasa elu, mis rajaneb Jumala Sõnal.

TEGEVUSED

- Vastanda ja võrdle kristlikke, juudi ja kreeka arusaamu ristilöödud Kristusest ([1Kr 1:23–25](#)). Kuidas aitas nende elustiil kaasa Kristuse vastuvõtmisele? Kas nad rajasid Pühakirjal?
- Kirjuta artikkel Pühakirjal põhineva elu elamise plussidest ja miinustest.
- Mõtle, mida saaksid teha, et täiustada oma Pühakirja järgi. Koosta nimekiri viiest asjast, mida saad teha oma vaimuliku elu täiustamiseks. Pane punktid tähtsuse järjekorda.
- Õpi pähe mitu piiblisalmi, mis on sulle lohutuseks. Salvesta need salmid ja jaga sõpradega.
- Jälgi 30 minutit vaikselt loodust. Leia piiblisalmid, mis räägivad seitsmest objektist, mida nägid.
- Kujunda raamat Piibli olulistest töötustest. Tee erinevad kategooriad, nagu näiteks julgustus, uni, armastus, lohusus, võitmine, Kristuse teine tulek jne.
- Valmista ette kõne, mida Paulus võis galaatlastele pidada. Tehke sellest rollimäng, nii et hingamispäevakooli klass on galaatlased. Kuidas vastasid nad sellele, kui neid nimetati „mõistmatuteks galaatlasteks“?
- Kujunda poster sellest, kuidas saame olla „Pühakirjal rajatud“.

LISALUGEMINE

[Mt 22:29](#); [Jh 5:39](#); [Rm 15:4](#); [2Tm 3:15–17](#).

Ellen G. White, „Suur võitlus“, 37. peatükk; „My Life Today“, lk 320.

Arthur T. Pierson, „Knowing the Scriptures: Rules and Methods of Bible Study“.

R. C. Sproul, „Knowing Scripture“ (IVP Books, 2009).